

Rvna ABC-boken

Bureus, Johannes,

MfCollijn R.187

National Library
of Sweden

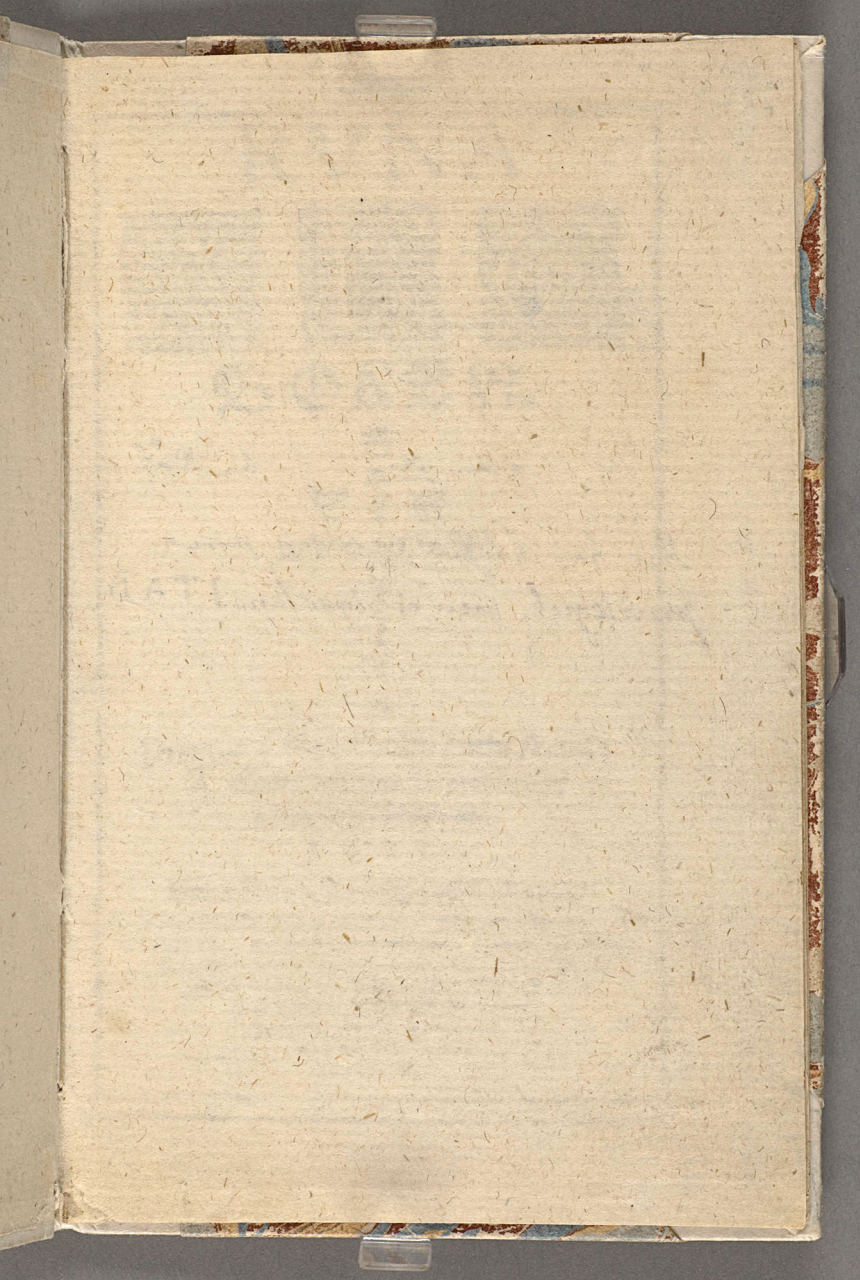
Fors. 1200.
Språk. Sv. F1700
0
1672

Kungl. Biblioteket
STOCKHOLM

F1700

1672

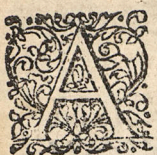
Bureau, J. T.

ex. a

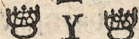
b. 2 Ral.

Här har titeln & rader om
privilegiet, men ej signaturen ITAB

RVNA

B O R E N.

W I T T E

Prentat i Stockholm / vthi framl:
A. Gutterwizes Werkstads /
alraförst / årom etc.

I 6 I I.

Under sådant Konningslighet förbudh /
At ingen Swensk A B C book / skal vthi nästföljande år
tryckias eller någhorstäddes brukas / Kunoe förvthan:
Och medh then frishets / at ingen vthan Johan Bures
wille / skal hafwa made någhon Swensk A
B C book / hwarken vchriettes eller
inriettes / tryckia lara / widh
ether wiste vthi Privil:
sår måles etc.

Wijdsoms början är Gudhs fruehtan/
Then wijshheet söker/ ålske tuchtan.

Thetta läres först i Swens-
ke Skriften

A B C D E F G H I K L M
N O P Q R S T V X Y Z W
A° A° O° Ch Dh Gh Th Ph.

Så at lärefådherne vnderwijse
sijne lärebarn/ achta

1. Hvilke äre the rätta Swenske 9 vo-
cales och 19 consonæ / och at C Q X Läs-
tijnste / äre K och CHS / och Grefesse Z
och Ph / äre intet annat än S och F i Swens-
skan.

2. Äffkilnan emillan E och A° / O och A° /
K och Ch / D och Dh / G och Gh / T och
Th / I vocal. och I conf. u vocal. och
v conf. V conf. och F.

3. Skillnadhén emillan enfalle stawar
och jewefalle / såsom v ifrå w vthi blifwa och
blifwinq / etc.

4. At the som lylke äro fatte / icke hindra
hwar annan.

Runa A B C efter Swenske
ordningen.

Ʒ	Från.	F. Ʒ v consona.
1	Br.	h u. n v cont. n y. n d.
4	Thors	Th. þ dh. þ dhðh.
h	Odhes.	fo. i d. k f f d.
ƿ	Ryður.	R r. d r er fin.

Y	Rön.	Ʒ f c. Ʒ yg. Ʒ q.
Ʒ	Haghal.	H Gh Ch.
Ʒ	Nadh.	N. f n fin. f m m. f an.
1	Jöher.	I voc. I j cons. I I e.
Ʒ	Uru.	U. I a.

ƿ	Sun.	S pr. s. Ʒ med. ss.
1	Tijðhr.	T. t ut in fi. t d.
4	Borghal.	B. þ p in pr. alias Ʒ B.
ƿ	Lagher.	L. f ll.
Ʒ	Man.	M. Ʒ mm.

DIRI 410-1 Ʒ IB 1 d I
Ʒ I Ʒ I Ʒ I Ʒ I

Runa ABC efter Latiniske
ordningen.

I Q R P I I P P Y F I Y P I P H
 K F B B V C R D ' H I I B D F + J
 N P + I M + K H F + B F d +

Sadhers wår.

I P I B L D N I A ' I P F I I I F I P -
 M P : F H F I d N I R I I d I T H I P F :
 M C - P I P P F : d I T R I Y F : ' Y I d I F
 N I N F . ' H - ' I P I F I P P H H ' I N F
 B I I B R I H H : N I R I H H C I H I d R I F
 Y I P N I I H F : N F P F d - M I N I
 N I R I ' P B M H d + ' H - ' I P N F N I
 P F d - M I H F I P N I ' Y N M I H H I R N :
 N F I F - N I B N I I P Y F I P R I H H H H
 B H I P R I H H N I I - P R I H H d + I N
 d I T F d R I Y F . P I F I H N F F I R -
 N I - H I H I I I N I F - H I I : I P H F : +

Herren welsigne oss och beware oss/
 Herren vplyse sitt ansichte öffuer oss och
 ware oss nådheligh / Herren wende sitt ans
 sichte til oss / och giffue oss en ewigh fridh /
 I namn Sadhers / och Sons / och then
 helghe Andes / Amen.

a b c d e f f f g h i k l m n o
p q r s s s t u v x y z. i w.
å å ö. ch dh gh th.

Bönen.

Fadher wår som åst i him-
lom. helghat warde titt
namn. tilkomme titt rike.
skee tin wilje såsom i him-
melen / så och på jordenne.
wårt daghliga brödh giff
off idagh. och förlåt off wåra
skulder / såsom och wij förlå-
te them off skyldighe åro. och
inledh off ick i fröstelse. utan
frels off ifrå ondo / amen.

a b c d e f f g h i k l m n o p
q r s s t u v x y z. i w. å ä ö
ch dh gh th.

Troon.

jagh troor på gudh fadher alz
måchtighan / himmelens och jor
dennes skapare. och på iesum chri
stum hans eenda son wår herra.
hwilken aflat år aff then helghe
anda / födder aff jungfru maria.
pinter ynder pontio pilato / kors
fåster / dödher och begraffuen. ne
dherstighen til heluetis / på tridhje
daghen vpstånden igen ifrå the dö
dha. vpstighen til himla / sittian
des på gudhz fadhers alzmåcti
ghes höggra hand. rådhan igen
kommandes / til at döma leffuan
des och dödha. jagh troor på then
helgha anda. ena helgha almån
neligha kyrkio / the helighas sam
fund. syndernas förlåtelse. köt
sens vpståndelse. och ewinnerli
ghit lüf / amen.

a b c d e f f f g h i k l m n o p q r s s s
s t u v x y z. i w. å ä ö. ch dh gh th.

Tio gudhys budh.

tu skalt icke hassua fremmande gudhar. tu skalt icke misbruka herrans tins gudhys namn / ty herren skal icke låta honom bliffua osirassat som hans namn misbrukar. tänk på at tu helghar hwilodaghen. tu skalt hedhra tin fadher och tina modher / på thet tu må länge låssua på jordenne. tu skalt icke dråpa. tu skalt icke göra hoor. tu skalt icke stjela. tu skalt icke tala falsket wibesbörd emoot tin nåsta. tu skalt icke begåra tins nåstas hws. tu skalt icke begåra tins nåstas hustru / hans tjenare eller tjenarinno / ora / åsna / eller hwadh honom tilhörer.

all budhorden besturas thet winnan / tu skalt elska tin herra gudh aff alt hjerta / aff alla tinne ssål / aff allan tin hugh / aff alla tinne krafft / och tu skalt elska tin nåsta som tigh sjelf. then naturlighe laghen sägher / alt thet i welen at menniskjorna skola göra edher / thet gören i och them. fructa gudh och halt hans budh / ty thet hörer allom menniskj om til.

a b c d e f f f g h i k l m n o p q r s s s e
u v x y z. j w. ä å ö. ch dh gh th.

Om doyet.

går vt i hela werlden / och prediker
euangelium allom creaturom. then ther
troor och bliffuer döpt / han skal warda saligh /
men then ther icke troor han skal warda för-
dömd. migh är giffuen all macht i himmelen
och på jorden: går för then skul vt / och lär-
rer alt folk / och döper them i namn faders /
och sons / och i en helgha andes: lärandes
them hålla alt thet jagh edher befalt haffuer.
och sij / jagh är när edher alla daghar in til
werldennes enda. utan en warder födder
aff watnet och andanom / kan han icke ingå i
gudhij rijke. thet som är födt aff kött / thet
är kött / och thet som är födt aff andanom /
thet är ande.

A B C D E F G H
I K L M N O P Q
R S T V X Y Z. W.
u uo.

a b c d e f f f g h i k l m n o p q r s s s
t u v x y z. j w. å ä ö. ch dh gh th.

om christi lekamen
och blodh.

wär herre jesus christus i then natten
tå han förrädder wardt / togh han bröds
dhet / tackadhe / bröt och gaf sina lär-
jungar / och sadhe: tagher och äter / thetta
är min lekamen som för edher utgiffuin
warder / thetta görer til mijn äminnelse.

sammalunda togh han och kalken /
tackadhe / gaf them och sadhe: dricker
hår aff alle / ty hetta är minn blodh / som
är thes nya testamenzens / hwilken ut-
guten warder för mångom / til syns-
dernes förlåtelse / så offta som i
thet gören / så görer thet
til mijn ämins-
nelse.

A B C D E F G H I K L M N O
P Q R S T V X Y Z. W. Å Ä Ö.

A B C D E F G H I K L M N
O P Q R S T V X Y Z. W.

A B C D E F G H I K L M N O P
Q R S T V X Y Z. W. Å Ä Ö.

Til Måltsheds

Ales öghon ljta til tigh Herre / och tu
giffuer them mat i sinom tjdh. Tu
vpläter tina hand / och alt thet som leff
uande är måttar tu til behagbligheet.

Ähra wari Fadhrenom och Sonenom/
och then helgha Andra / såsom thet warit
haffuer aff begynnelsen och nu och als
tjdh/och ifrå ewighet til ewigheet / Amen.

Belsighna oss Herre Gudh / och thessa
tina gäffuor som tu oss til Kroppens
vpehålle / mildeligha förlänt haffuer / och
giff oss tina helgha nådh / at wij them
skäligha och vthan tijn förtörnelse nyttja
och bruka måghe. Genom tinn Son Jes
sum Christum wår Herra / Amen.

Effter Måltsheden.

Tacke HERranom / ty han är godh /
hans mildheet warar i ewigheet. Han
giffuer djworen sina födho / och Korpungos
men som ropa til honom. Ähra wari / etc.

Jtacke tigh Käre himmelske Fadher
för alla tina welgerningar / och eens
kannerligha för thessa tina gäffuor / som
wij aff tinne mildheet vndfångit haffue /
Och bñdhje tigh om tina helgha nådh / at

såsom kroppen sig til vppehålles then les
kamligha spjissen annammat haffuer / må
och så siålen medh tijn helgha ord allstås
dhes wedherqweckt warda. Genom tin
Son Jesum Christum vår herra / Amen.

Morghonbönerne.

Jag tackar tigh min himmelske Fad
der / genom Jesum Christum tin el
skeligha Son / at tu migh i thesso natt för
all skadha och farlighheet så nådheligha bes
warat haffuer / Och bedher tigh / at tu och
i thenna dagh / werdighas bewara migh
för synder och alt ondt / at mitt leffuerne
och alla mina gerningar måghe tigh bes
haghlige vara / Ty iagh besaler / migh /
min krop och siål och altsammans i tina
händer / tin helighe Angel ware medh
migh / at then onde fienden icke får nås
ghen macht medh migh / Amen /

Herre Gudh himmelske Fadher / wij
bidhje tigh genom tin ålskeligha Son
Jesum Christum / Sörlåna oss tina helgha
nåd / at wij i een rätt troo / godha tuchte
och låro daghligha förötas måghe / och at
tu oss våra föråldrar och öffuerheet / idagh
för alla synder / olycko och alt ondt nådhes
ligha beskydda och bewara wille / Amen.

Afftonbönerna.

Jagh tackar tigh min himmelske Sa-
dher / genom Jesum Christum tin åls-
skeligha Son / at tu migh i thenna dagh
så nådeligha bewarat hafuer / Och bedher
tigh / at tu werdighas förlåta migh alla
mina synder / och migh i thenna natt nå-
dheligha bewara: Ty jagh befaler / etc.

BÅka öffuer oss kåre himmelske Sadher /
och bewara oss för then listighe fre-
staren som altijdh omkring går / sökandes
hwem han upsluka kan / Gif oss nådena / at
wij måghe honom medh een stadhigha tro
mannligha emot stå / och i thenna natt vni-
der tit besterm trygge hwilas. Genom / etc.

Görlåna oss Gudh så nådheligh / Fridh i
våra daghar / Ty ingen är på jorderijt /
Then ofridh kan förtagha / Utan tu allena.
Gudh gif fridh i tino Lande /
Lycko och saligheet i alla Ständer.

Rene Gudhs Lamb ofskyldigt / på Kor-
set för oss slachtat / altijdh befunnet to-
light / ehuru tu wast förachtat / våra synder
haffuer tu draghit / döden och heluetis
nedherlaghit / Förbarma tigh öffuer oss o-

I E S V.

himselfe
hristum
i chenna
er / Och be
åta migh
enna nare
befaler / etc

mestte Sade
en listighe
går / sde
offnaden
st. dhyg
enna nare
s. Genom

heligh / S
är på jord
Otan tu allen
Lande /
la Scinde

ylrige / på
h bejurnat
t / våra sm
och hel
gh öfver v
D.

